Ankenævnet for Forsikring

Den 11. oktober 2017 blev i sag nr. 90946:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har husforsikring i Topdanmark Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over selskabets afslag på at yde dækning for omkostninger til udbedring af sætningsrevner på den forsikrede ejendom.

Selskabet har anført, at sætningsrevnerne ikke er en direkte følge af en skade, som selskabet har dækket. Selskabet har også anført, at kravet er forældet.

Klagerens advokat har i klageskema af 19/5 2017 til nævnet blandt andet anført:

> "I 2007 havde klageren en vandskade i kælderen på ejendommen …, [by]
> Denne skade blev dækket og udbedret af forsikringsselskabet, som på daværende tidspunkt var [tidligere forsikringsselskab].
>
> I 2013 blev det synligt, at der er noget galt, idet skaden tilsyneladende ikke var udført håndværksmæssigt korrekt for så vidt angår kloaksystemet.
>
> Forsikringsselskabet vil alene udbedre en utæt samling af afløbsledninger, hvilket indebærer, at gulvet skulle op, så gravearbejde kunne udføres.
>
> Topdanmark fastholdt, at der ikke var yderligere skader, og specielt ikke at de skader, der var påvist med revner og sætninger, skyldtes mangler ved den tidligere reparation og udvaskning af jord eller sand under de bærende lag. Forsikringsselskabet henviste til, at det var sandsynligt, at ejendommen var opført på svagt bærende bundforhold, og at terrænforholdene sine steder i [by], består af aflejret sand og tørvelag. Samtidig henviste man klageren til for egen regning at få udført en retvisende geoteknisk undersøgelse for ejendommen.

I den forbindelse oplyste Topdanmark, at hvis undersøgelsen viser, at den primære årsagssammenhæng mellem sætningsskaderne og den utætte rørsamling, vil man naturligvis genoptage sagen. I så fald ville man også betale de dokumenterede udgifter.

Klageren fik udarbejdet en rapport af [rådgiver 1], hvoraf skaderne fremgik. For egen regning fik klageren udarbejdet jordbundsundersøgelser af [firma], der fremkom med rapport af 28.10.2016.

Efter endt borearbejde kunne man fremkomme med følgende vurdering:

De observerede skader i forbindelse med rørbruddet vurderes hovedsageligt at skyldes en udløsning af latente spændinger i jordens kornstruktur hidrørende fra omlejring. Det vurderes således, at rørbruddet (lækagen) har accelereret en sætningsudvikling, idet tilløbende vand har forårsaget materialetransport af den omkringliggende jord.

Vi skønner, at de registrerede revner i murværket foran den udvendige trappeopgang skyldes, at trappeopgangen er forbundet til murværket og derved til hele huset. Al bevægelse fra trappeopgangen, som enten kan skyldes vinden eller sætninger, vil derfor være medvirkende til revnerne i murværket.

Man foreslår som udbedring at anvende injiceringsmørtel, som injiceres i det løslejret område og opfylder hulrum og øger jordens styrke.

I tilfælde af, at trappen er fejlfunderet og derved hiver i murværket, kan der foretages en sektionsvis understøbning af trappen evt. kombineret med løftning af trappen afhængig af fundamentets beskaffenhed.

Selv herefter afviser Topdanmark, at skaden er dækningsberettiget.

Klageren har endvidere haft bistand af [ingeniør], der tidligere bl.a. har været cheftaksator ved [andet forsikringsselskab]. Han har oplyst, at han af den foretagne jordbundsundersøgelse kan konstatere, at huset er funderet på betinget bæredygtige aflejring og dermed ikke funderet på blød bund / sætningsgivende aflejringer.

Ved den skade, der bliver repareret i 2013, var der også tale om en sprængt vandledning med udstrømning af vand til følge, og det skyldes ifølge [ingeniør] at være den medvirkende årsag til bortskylning af jord og underminering af fundament.

[Firmas] undersøgelse gik ud på at konstatere, at sætningerne ikke skyldtes forkert fundering på blød bund, hvilket også blev bevist. Til trods herfor og til trods for tidligere tilsagn fra Topdanmark vil man ikke dække skaden."

Selskabet har i brev af 4/7 2017 til nævnet blandt andet oplyst:

"**Sådan har vi behandlet sagen**
Den 12. august 2013 rettede klager henvendelse til selskabet, da hun havde konstateret fugt i væggen mellem badeværelse og bryggers i kælder. Da der var formodning om brud på vandinstallationen, blev der foretaget lækagesporing. Der blev imidlertid ikke konstateret brud og vores håndværkertaksator … [hv-taksator] konkluderede herefter, at der var tale om jordfugt og dermed ikke et forhold, som var dækket af forsikringen, jf. taksatorrapport dateret den 13. august 2013, klagers bilag 18.

Den efterfølgende dag modtager vi fra klager meddelelse om, at hun selv har fundet årsagen til problemet, nemlig et forkert monteret afløbsrør til håndvasken. Denne fejlmontering skulle være sket i forbindelse med udbedringen af en vandskade 6 år tidligere, jf. bilag a.

Efterfølgende bliver der foretaget tv-inspektion og det viser sig, at der er en utæt samling på afløbsrør. Samlingen er forkert udført og gået fra hinanden.

Denne skade har Danske Forsikring anerkendt og i forbindelse med udbedringen heraf har taksator ligeledes betalt for en ny vandledning ind til vandmåleren i kælderen og for at få hugget en rende gennem badeværelsesgulvet, alt sammen for at opnå en håndværksmæssig korrekt løsning.

Ultimo 2013 afslutter [taksator] sagen i forhold til klager men gør samtidig opmærksom på, at sagen kan tages op igen, hvis der fx sker udblomstring på malede vægge, jf. bilag b.
Primo 2014 retter klager på ny henvendelse til selskabet og gør opmærksom på, at der er en revne ved kældertrappen og en revne ved hoveddør, som hun mener har årsagsforbindelse til rørskaden.

Den 14. januar 2014 foretager taksator besigtigelse på stedet og gennemgår her sagen med klager. For så vidt angår ovennævnte sætninger kan taksator oplyse, at selskabet har betalt for stabilisering af trappe og udbedring af revner, da disse kan henføres til den aktuelle skade, hvor der er foretaget udgravning helt tæt op mod trappen. Øvrige sætninger i ejendommen har intet med den aktuelle skade at gøre, hvorfor taksator afviser at dække disse, jf. bilag c.

Klager er ikke tilfreds med taksators håndtering af sagen og hun taler derfor med [cheftaksator] den 28. januar 2014, hvor det bliver aftalt, at taksator skal foretage en ny besigtigelse sammen med den murermester, som kender huset og jordbundsforholdene på stedet; besigtigelse skal imidlertid først finde sted, når sneen er smeltet.

Den 18. juni 2014 afholder taksator møde med klager og [murer] fra [murerfirma]. Klager påpeger sætninger og revner diverse steder i ejendommen blandt andet i gang og køkken. Taksator og murer er enige i, at hovedparten af disse skader ikke skyldes den aktuelle rørskade. For at få sagen afsluttet fremsætter taksator imidlertid følgende tilbud, jf. mail fra den 2. juli 2014, klagers bilag 12.
…
Selv om vi er uenige om at hovedparten af de skader som du påpege, er en direkte følge af den rørskade vi har behandlet, har vi for at få en afslutning på sagen, er der afgivet følgende tilbud:

Forligstilbud
Som et forhandlingstilbud for at finde frem til en mindelig afslutning af skadesagen, skal jeg hermed bekræfte at der ved mødet blev tilbudt yderligere en erstatning.
Arbejdet og udgifterne hertil betales af Topdanmark.
Der er tale om et forligstilbud som er uden præjudicie for Topdanmark og bortfalder hvis der udmeldes syn og skøn eller sagen ankes.

Arbejdet omfatter
[Murerfirma] reparerer og op- pudser kældertrappens vange med netpuds.
Væg mod badeværelset bag vaskemaskinen og fryser, repareres og males.

Du har påpeget er der er sætninger og revner andre steder på din ejendommen. Bl. a. i gang og køkkenet.
Der er på ingen måder tegn på at der er årsagssammenhæng mellem den utætte samling der har været på dit afløbsrør og så disse skader. Vi kan derfor ikke hjælpe dig med disse skader.

Vores vurdering er at din ejendom er opført på et svagt bærende og sætningsgivende bundforhold. Det stemmer også overens med, at netop i det område hvor din ejendom er opført har der ved andre byggerier vist sig områder hvor der kan være svagt bærende bundforhold.
…
Klager afslår imidlertid dette tilbud, jf. mail fra den 14. juli 2014 og oplyser samtidig, at hun har bedt [rådgiver 1] om at varetage hendes interesser i sagen, klagers bilag 13.

… fra [rådgiver 1] foretager herefter besigtigelse på stedet sammen med taksator. Af taksators notater på sagen den 2. oktober 2014 fremgår, at '… er enig i at revner nok ikke stammer fra rørskaden, men at der er nogle geotekniske forhold ved grunden, som er årsagen til revnerne. Han er enig i at de påviste revner er af ældre dato og kan ikke have med rørskaden at gøre.'

Herefter hører vi intet til sagen førend september måned 2015, hvor vi modtager en henvendelse fra [klagerens advokat]. I brevet fastholder advokaten en afvisning af selskabets forligstilbud, fremsat ved mail fra den 2. juli 2014. Advokaten udtrykker dernæst undren over, at selskabet skulle have anført dårlige bundforhold som årsag til sætningsskaderne i klagers ejendom. Advokaten skriver endvidere, 'Det er fortsat min klients klare opfattelse, at de sætningsskader, der er opstået, er en følge af de uheldige kloakforhold, som tidligere er blevet repareret, men åbenbart ikke godt nok.', jf. klagers bilag 5.

Taksator fastholder selskabets afvisning i relation til sætningsskaderne i ejendommen, men gør samtidig opmærksom på, at vi er indstillet på at genoptage sagen, såfremt klager kan påvise en årsagssammenhæng mellem sætningsskaderne og den aktuelle rørskade, jf. mail fra den 16. september 2015, klagers bilag 5.

Advokaten foretager herefter en besigtigelse på ejendommen sammen med arkitekt og konsulent [rådgiver 2] og konkluderer herefter i mail til taksator, at 'det er vores opfattelse, at skaderne er opstået i konsekvens af de reparationsarbejder der blev lavet i 2007.', jf. klagers bilag 4.

Taksator svarer advokaten den 23. oktober 2015 og gennemgår her den skade, som selskabet har erstattet og afviser, at denne skade kan være årsag til sætningsskaderne. Taksator bemærker endvidere, at advokaten har henvist til en skade og reparationsarbejder udført i 2007, det vil sige en skade som er behandlet af og dækket af klagers tidligere forsikringsselskab …, jf. klagers bilag 2.

I januar måned 2016 bliver der afholdt endnu et møde på ejendommen, denne gang med deltagelse af klagers nye rådgiver, [ingeniør]. Taksator har fra dette møde noteret, at 'jeg tror at der er fundet forståelse for, at de skader som er på ejendommen skyldes en tidligere skade fra før 01.03.2007, hvor Danske Forsikring overtog risikoen. Ved vores møde kom det frem, at der før vores overtagelse, har kunde haft en større rørskade i badeværelset. At deres sætningsskader ikke kunne udelukkes at stamme fra den skade. Da vi ikke har været i dækning på det tidspunkt, har jeg afvist at dække sætningsskaderne.'.

Advokaten gør herefter gældende, at Topdanmark er forsikringsselskab for klager og at selskabet ikke har taget forbehold eller gjort undtagelser ved forsikringstegningen, hvorfor der skulle der være 'fuld dækningsomfang'. Advokaten anfører endvidere, at det skulle være en ny oplysning, at Topdanmark ikke havde ejendommen forsikret tilbage i 2007 ved den tidligere rørskade. Advokaten finder derfor, at Topdanmark også har det fulde ansvar for skader sket tidligere end forsikringens tegning, jf. bilag d.

Ved mail fra den 26. februar 2016 fastholder taksator afvisningen overfor advokaten, jf. bilag e. Taksator henviser her til, at skaderne ikke kan dækkes under rørskadedækningen, da rørskaden er sket inden forsikringen trådte i kraft i Topdanmark. Han afviser endvidere dækning som 'pludselig skade', da denne dækning direkte undtager sætningsskader.

Den 17. november 2016 vender advokaten tilbage med en geoteknisk rapport udarbejdet af [firma]. Med udgangspunkt i denne rapport konkluderer advokaten, at sætningsskaderne skyldes bortskylning af jord og underminering af fundament, og at skaderne er sket i Topdanmarks forsikringstid og derfor bør dækkes af Topdanmark., jf. bilag f og g.

Den 23. januar 2017 fastholder selskabets kundeklageansvarlige [kundeklageansvarlig] afvisningen, da der fortsat ikke er fremlagt dokumentation for, at skaderne skyldes den rørskade, som Topdanmark har dækket, nemlig rørskaden i 2013.

Herefter modtager vi en udtalelse fra rådgiver 3, jf. bilag h.
Denne udtalelse giver imidlertid ikke anledning til en ændret holdning, og kundeklageansvarlig fastholder derfor afvisningen.
…
Sådan dækker forsikringen
Klager har aftalt bygningsforsikring med Danske Forsikring for ejendommen … Forsikringen er aftalt til ikrafttræden 1. marts 2007, på vilkår DF20104-2. Forsikringen er aftalt med dækningerne brand, kasko, rør, stikledning, råd og svamp, udvidet hus og have samt udvidet vand.

Under rørskadedækningen dækkes den direkte skade sket i forsikringstiden ved utætheder i rørinstallationer samt diverse følgeskader på det forsikrede, jf. vilkårenes pkt. 18.9. Forsikringen dækker således ikke rørskader, som ikke er sket i forsikringstiden og heller ikke følgeskader til sådanne ikke-dækningsberettigende rørskader.

Under Anden pludselig skade dækkes skader, hvor skadevirkningen er øjeblikkelig og uventet. Dækningen undtager imidlertid direkte sætningsskader, jf. vilkårenes pkt. 18.5.B5.

I en skadesituation påhviler det kravstiller at dokumentere/sandsynliggøre berettigelsen af sit krav. Aktuelt betyder det, at det er op til klager selv at dokumenter/sandsynliggøre, at de anmeldte revner i ejendommen er dækningsberettigende.

Efter selskabets opfattelse har klager ikke løftet denne bevisbyrde, tværtimod. Vi kan i den forbindelse henvise blandt andet til følgende:

- Ifølge taksator skyldes de aktuelle sætningsskader ikke den rørskade, som selskabet har dækket.
- Ifølge [murer], som kender såvel ejendommen som jordbundsforholdene på stedet, skyldes hovedparten af sætningsskaderne ikke rørskaden.
- Rådgiver 1 er enig i, at sætningsskaderne ikke stammer fra rørskaden. Rådgiveren bemærker i den forbindelse, at revnerne er af ældre dato.

- [Klagerens advokat] peger selv på 'de uheldige kloakforhold', som tidligere er blevet repareret, som værende årsag til sætningsskaderne. Advokaten peger altså selv på forhold, som ligger forud for Topdanmarks overtagelse af forsikringen, som årsag til sætningsskaderne.
- Advokaten og rådgiver 2' s konklusion er, at skaderne er opstået i 'konsekvens af de reparationsarbejder der blev lavet i 2007'.

Efter selskabets opfattelse har klager ikke sandsynliggjort, at skaderne skyldes den rørskade, som Topdanmark har dækket. Alle undersøgelser peger på, at sætningsskaderne skyldes forhold som ligger forud for Topdanmarks overtagelse af forsikringen. Topdanmark fastholder på den baggrund afvisningen af at dække sætningsskaderne i klagers ejendom.

Forældelse
Udover at afvise med, at klager ikke har dokumenteret/sandsynliggjort, at skaderne er dækningsberettigende, gør selskabet gældende, at klagers krav er forældet.

Klager starter med at anmelde en fugtskade tilbage i 2013, og vi kan se, at i hvert fald den 25. november 2013 nævner hun sætningsskaderne.

Topdanmark har allerede den 14. januar 2014 (sagens bilag c) afvist at dække disse skader, og selskabet har lige siden fastholdt denne afvisning. Selskabet finder derfor, at klagers krav er forældet senest den 14. januar 2017, jf. Forældelseslovens § 3.

Klager har først indbragt sagen for Ankenævnet for Forsikring efter at forældelse er indtrådt, og selskabet må også på den baggrund afvise klagers krav.

Konklusion
Selskabet fastholder afvisningen af at dække de anmeldte skader på ejendommen. Afvisningen sker dels med henvisning til forældelse, dels med henvisning til, at klager ikke har løftet bevisbyrden for, at skaderne er dækningsberettigende"

I rapport af 20/8 2013 fra et fugtteknikfirma er det blandt andet noteret:

"Fugtmålingerne viser, at:
A-B-C: 2 lag vinyl på beton gulv
Vægge:
a: Opfugtet ca. 5-7 cm over gulv. Ingen fodliste på.
b: Opfugtet ca. 12 cm over gulv. Fodliste ubehandlet ca. 12,5% træfugt.
c: Opfugtet 10-70 cm over gulv. Højeste måling bag vask. Fodliste bag vask > 30% træfugt.
d:Samme som b.

D: Fliser på beton.
Gulvfugtigt >130.

Kælderen en er renoveret ca. 1994 og fremstår i rimelig god stand.
Toilet/bad er ca. 6 år gammel og renoveret ifm. rørskade på gulvvarme.
Kælderen bærer ikke præg af massive grundfugtproblemer.
Det virker umiddelbart som om der er en skade og undersøgelse af afløb, primært ved vaskemaskine, skal overvejes."

Klageren har i mail af 13/12 2013 til selskabet blandt andet anført:

> "Det er med stor undren, at jeg har fået regning på selvrisiko kr. 2.987,00, skade nr. …
> Jeg har betalt selvrisiko, på skaden som skete år 2007!! Den ny skade vedrører denne, som var mangelfuldt udført og dermed har, forsaget den store skade på huset, både indvendig og udvendig..
> Huset er blevet undermineret af vand /toilet afløb som har løbet direkte ud i jorden igennem 6 år!!
>
> [Taksator] skriver til mig, den 3. december, at skaden vil blive taget op igen inden for 1 år. Og med en kommentar om at man kan forvente lidt udblomstring på en malet væg!!
>
> Der er en større, alvorlig skade på huset som der forventes udbedret!! Huset udvendig, har slået revner flere steder på forsiden, og kælder trappe/skakt er revnet.
>
> Indvendig er huset sunket. Gulvet 1-2 cm. fra fodlister. De skader ville blive taget op inden for 1 år, idet man ville afvente om der kommer yderligere skader, som er forsaget af vandafløb igennem 6 år!!"

Selskabet har i mail af 14/1 2014 til klageren blandt andet noteret:

> "Efter møde og gennemgang af din skadesag i dag den 14.01.2014, betragter vi din skadesag som afsluttet.
> Dog har vi aftalt, at hvis der inden for et år, fremkommer udblomstring på malede vægge bag vaskemaskinen i kælderen, som skyldes fugt fra væggen, vil der blive foretaget en malereparation.
> De undersøgelser som blev foretaget i sommeren 2013, viste at der var utætheder på kloakledningen fra badeværelset i kælderen.
> En TV-inspektion har viste at et 110 mm PVC rør som komme inde fra kælderen, havde en utæt samlinger idet overgangen til 150 mm betonrør. Samlingen var ikke gjort tæt med en korret overgangsstykke, men blot delvis tætnet med beton.
> Ovennævnte er forhold som du har oplyst er sket i forbindelse med reparation af en tidligere rørskade i badeværelset. En skade som er repareret før 2007, da Topdanmark overtog husforsikringen.
> På baggrund af utæthedernes ringe størrelse og karakter, finder vi det ikke sandsynligt, at spildevandsrørets utæthed, er årsag til at der er sket sætninger i ejendommen.
> Der er sket en mindre sætning af den udvendige trappe. Det er sætningen som skyldes det opgravningsarbejde som er udført helt tæt op mod trappen.
> Trappen er blevet stabiliseres og revner er udbedret."

Klagerens rådgiver har i en mail af 14/9 2015 til hendes advokat blandt andet anført:

> "Vi lavede først en fotoregistrering af konstaterede skader på ejendommen i juni 2014.
>
> Jeg havde efterfølgende møde med [taksator].
>
> Da vi ikke kunne bevise at det var 'nye' skader pga. vandskaden og udbedring af denne skade, blev vi enige om, at foretage en fotodokumentation af ejendommen, foråret 2015, for at se om skaderne udvikler sig."

Selskabets taksator har i en mail af 16/9 2015 til klagerens advokat blandt andet anført:

> "Der blev konstateret en utæt samling på afløbsledningen fra ejendommen, lige uden for sokkelgennemføringen. Der var tegn på, at samlingen aldrig har været udført korrekt.
> [Klageren] har oplyst, at samlingen blev lavet i forbindelse med et tidligere reparationsarbejde, hvor de udvendige afløbsledningerne er blevet udskiftet.
>
> Alle involverede entreprenører og håndværkere, har den vurdering og oplevelse, at den konstaterede utætheden, ikke har fjernet og udvasket jord/sand under ejendommens bærende lag eller fundamenterne. Men blot at der i perioder er trængt vand ud i samlingerne, så jord forholdene i og omkring rørsamlingen er blevet opfugtet.
> I forbindelse med opgravning og reparationsarbejdet, er der ikke konstateret at der har manglet jord/sand under de bærende konstruktioner.
>
> Det skadebillede som [klageren] peger på, viser på ingen måder en skade eller et forløb som er typisk, hvis en utæt afløbsledning er årsagen til at materiale er skyllet væk og har undermineret bundforholdene under en bygnings bærende konstruktioner.
>
> Når der bliver skrevet at sandsynligheden taler for at ejendommen er opført på et svagt bærende bundforhold, er det alene ud fra mange års erfaringer og kendskab til de geotekniske forhold i området.
> Mange steder i [by], er der områder hvor terrænforholdene består af aflejret sand og tørvelag. Det er ikke ualmindeligt for området, at tørvelaget ligger meget spredt på den måde, at der kan være tørv under den ene del af en bygning, men få meter væk, er forholdene stabile og bæredygtige.
> Vi har fået oplyst at [klageren] for en del år tilbage, har fået renoveret bl.a. gulvene i gangen, værelse og køkkenet. Allerede den gang, var der tegn på sætninger og der blev brugt en del arbejde på at rette gulvene. Den gang blev der ikke udført tiltag for at undersøge årsagen og stabilisere bygningen.
>
> Bygninger som er opført på et svagt bærende bundforhold, vil aldrig holde op med at sætte sig, men sætningerne vil gradueres og blive mindre over tid. Her vil de største bevægelser typisk ske inden for de første 30 år."

Klagerens advokat har i mail af 16/10 2015 til selskabet blandt andet oplyst:

> "Jeg har nu efterfølgende været på ejendommen og besigtiget denne sammen med [klageren] og arkitekt og konsulent [rådgiver 2] tidl. [by]. Jeg har modtaget en række fotos, der er optaget i forbindelse med de tidligere reparationsarbejder på ejendommen, og efter gennemgang af ejendommen og de sætningsskader der beviseligt er, er det vores opfattelse, at skaderne er opstået i konsekvens af de reparationsarbejder der blev lavet i 2007. Dels som følge af udsivende vand, og dels som følge af udføringsfejl i reparationen.
>
> Skaderne har tilsyneladende centrum i og omkring badeværelset i kælderen og de rør der i den forbindelse er udskiftet, også for så vidt angår kloakker. Den oprindelige skadesårsag var en utæt gulvvarme.
>
> I ejendommens stueetage kunne vi konstatere at der i værelse ovenpå ud mod gaden og hovedindgang er en sætningsskade og en revne. Skillevæggen midt i huset har sat sig og gulvet i entreen ind mod værelse gynger og går op og ned. Væggen ind til naboen er tilsyneladende også sunket i værelsets ene hjørne. I ydervæggen er der ved fortrappen tre revner, hvoraf den ene er gennemgående også i soklen.

Ved kælderindgangen er der indvendigt bag vaskemaskine og fryser bobler på væggen, hvilket også kan påvises andre steder. Disse bobler er placeret tæt ved gulvet, men alle skader må betragtes som værende centreret omkring badeværelset i kælderen.

Det er vores opfattelse at disse skader er opstået, dels som følge af udføringsfejl ved den oprindelige reparation, dels ved udtrængende vand, der kan have skyllet sand eller jord væk, og ligeledes kan der været sket skader ved at der har været foretaget undergravning af sokkel uden fornøden afstivning og sikring efterfølgende."

Af en geoteknisk undersøgelsesrapport af 28/10 2016 fremgår det blandt andet:

"**Sammenfatning**
På [klagerens bolig] er der udført en boring i forbindelse med et skadet rækkehus til 7,0 m under terræn.

Ved den udførte boring er der under 0,6 m fliser, fyld samt muld truffet postglacialt marint aflejret sand til 3,7 m under terræn, som underlejres af postglacialt/senglacialt marint aflejret sand til boringens slutdybde 7,0 m under terræn.

I en dybde på ca. 3,3 m til 3,7 m er der registreret et sandlag med et 1-2 cm tykt tørvelag.

Efter endt borearbejde er der registreret et vandspejl 2,0 m under terræn.

Vurdering
De observerede skader i forbindelse med rørbruddet vurderes hovedsageligt at skyldes en udløsning af latente spændinger i jordens kornstruktur, hidrørende fra omlejring. Det vurderes således, at rørbruddet (lækagen) har accelereret en sætningsudvikling, idet tilløbende vand har forsaget materialetransport af den omkringliggende jord.

Vi skønner, at de registrerede revner i murværket foran den udvendige trappeopgang skyldes at trappeopgangen er forbundet til murværket og derved til hele huset. Al bevægelse fra trappeopgangen som enten kan skyldes af vinden eller af sætninger vil derfor være medvirkende til revnerne i murværket.

Udbedringsforslag
I tilfælde af løstlejret sand under fundamenterne kan der med fordel anvendes injiceringsmørtel, som injiceres i det løstlejret område, og således opfylder hulrum samt øger jordens styrke.

I tilfælde af trappen er fejlfunderet, og derved hiver i murværket, kan der foretages en sektionsvis understøbning af trappen, evt. kombineret med løftning af trappen afhængig af fundamentets beskaffenhed.
…
5 Vurdering
Ved den udførte boring er overside betinget bæredygtige lag for fundamenter (OSBBL) ved det undersøgte punkt som følger, jf. tabel 5.1:

Boring nr.	Terrænkote DVR90 [m]	058BL+AFRN DVR90 [m]	Dybde [m u. t.]
1			
	+9,7	+9,1	0,6

Tabel 5.1 Overside betinget bæredygtige lag for fundamenter (OSBBL).

På baggrund af den udførte boring, skønner vi foreløbig at huset er funderet på betinget bæredygtige aflejringer, og dermed ikke funderet på blødbund/sætningsgivende aflejringer.

De små sætninger og differenssætninger der måtte forekomme som følge af fundering i postglaciale aflejringer, er skønnet til ikke at have nogen konsekvens længere og vil kun være af kosmetisk betydning, da rækkehuset er fra 1963.

Der er foretaget et nivellement af overside sokkel i P2 og P3, på facaden mod … Denne viser ingen højdeafvigelser.

Mulige årsager til revnerne, kan være følgende:

- I 2013 blev der konstateret et defekt afløbsrør. Hvor der var hul på røret lige under fundamentet. Det er oplyst, at vandet i en periode var strømmet ud i jorden tæt ved fundamentsunderkant. Da man forsøgte at udbedre dette, sprængte en vandledning til huset, med udstrømmende vand til følge. Dette kan have medført bortskylning af jord og underminering af fundament
- De konstaterede revner i murværk ved trappen kan skyldes en fejlfundering af trappen, kombineret med at den er fastholdt i murværket. Hvis trappen ikke er ført til frostfri dybde/intakte aflejringer, vil denne kunne hive i murværket, som kan medføre revner, se foto 1.

…

For endeligt at kunne fastslå årsagen til skaderne, og dermed kunne anbefale udbedringsforslag, skal der udføres supplerende undersøgelser.

For at kunne fastlægge om rørskaden er årsagen til revnerne kan der fx foretages ophugning af et mindre areal i kældergulvet i badeværelset, hvor det kan undersøges, hvorvidt sandet under fundamenterne er løstlejret, og om hvorvidt der er opstået et hulrum.

Huset konstruktionsmæssige funderingsforhold er ikke undersøgt ved nærværende undersøgelse.

6 Udbedringsmetoder

I tilfælde af løstlejret sand under fundamenterne kan der med fordel anvendes injiceringsmørtel, som injiceres i det løstlejret område, og således udfylder hulrum samt øger jordens styrke.

I tilfælde af trappen er fejlfunderet, og derved hiver i murværket, kan der foretages en sektionsvis understøbning af trappen, evt. kombineret med løftning af trappen afhængig af fundamentets beskaffenhed."

Nævnet er blevet forelagt en udateret rapport fra klagerens rådgiver, der viser udviklingen af revnedannelserne fra 2014 til 2015.

11. 90946

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

"**18 Dækningsskema – kasko**
A Forsikringen omfatter:
Forsikringen dækker den direkte skade sket i forsikringstiden ved
3. Vand- og vejrskader m.m.
Sky*- og tøbrud*
Skade som følge af at vandet efter voldsomt sky*- eller tøbrud* ikke kan få normalt afløb* og derfor oversvømmer forsikringsstedet eller stiger op gennem afløbsledninger.
Udstrømning af væsker og damp
Skade forårsaget ved pludselig og tilfældig udstrømning af vand, olie, kølevæske og damp.
Det er en betingelse, at udstrømningen sker fra
- Røranlæg
- installationer, som er knyttet til røranlæggene, fx amerikanerkøleskabe
- akvarier og andre beholdere på 20 liter og derover

Frostsprængning af bygningens indvendige røranlæg, der tilfører bygningen vand og varme samt indvendige installationer hertil.

Påkørsel

Snetryk
Væltende eller nedstyrtende genstande der udefra beskadiger bygninger og øvrige omfattede genstande på ejendommen

B Forsikringen omfatter ikke:
1. Bygningsdele eller installationer, der er af erhvervsmæssig art, medmindre det fremgår at policen.
2. Dækning for driftstab eller andet indirekte tab*.
3. Skade, der er dækket af garanti eller reklamationsret.
4. lysstofrør og el-pærer.
5. Mikrobølgeovne, miniovne og lignende mindre hvidevarer, der ikke er indbygget.
6. Over- og tildækning til svømmebassin, spa- og boblebade.
7. Vindmøller.

Forsikringen dækker ikke
1. Skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, se eller vandløb.
2. Skade forårsaget af vand fra tagrender og nedløbsrør, medmindre skaden skyldes voldsomt sky*- eller tøbrud*.
3. Opstigning af grund- eller kloakvand, medmindre skaden skyldes voldsomt sky*- eller tøbrud*, eller det fremgår af policen, at forsikringen omfatter 'Udvidet vandskade'.
4. Skade sket ved påfyldning af eller aftapning fra olietank, køle- eller fryseanlæg, akvarier samt andre beholdere.
5. Skade efter dryp og udsivning, medmindre det fremgår af policen, at forsikringen omfatter 'Udvidet vandskade'.
6. Skade på haveanlæg og belægninger efter olieudstrømning fra en nedgravet olietank.
7. Udgifter til reparation af tærede røranlæg, samt hermed forbundne udgifter til lokalisering af skaden og reparation af bygningsdele.
8. Frostsprængninger i utilstrækkeligt opvarmede lokaler, medmindre årsagen er tilfældigt svigtende varmeforsyning.*

9. Tab af vand, olie og gas, medmindre det fremgår af policen, at forsikringen omfatter 'Udvidet vandskade'.
10. Skade som følge af bygge- og reparationsarbejde.

…

A Forsikringen omfatter:
Forsikringen dækker den direkte skade sket i forsikringstiden ved

4. Tyveri og hær- værk*
der forvoldes af personer, der ikke har lovlig adgang til forsikringsstedet.

5. Anden pludselig skade
Ved en anden pludselig skade skal skade- virkningen være øjeblikkelig og uventet. Den skete skadevirkning skal være sket på et tidspunkt og ikke over et tidsrum.

Kun skade, der ikke er nævnt som dækket eller ikke dækket under punkt 18.1, 18.2, 18.3, 18.4 eller 18.6

B Forsikringen omfatter ikke:
1. Bygningsdele eller installationer, der er af erhvervsmæssig art. medmindre det fremgår af policen.
2. Dækning for driftstab eller andet indirekte tab*.
3. Skade, der er dækket af garanti eller reklamationsret.
4. Lysstofrør og el-pærer.
5. Mikrobølgeovne, miniovne og lignende mindre hvidevarer, der ikke er indbygget.
6. Over- og tildækning til svømmebassin, spa- og boblebade.
7. Vindmøller.

Forsikringen dækker ikke
5. Anden pludselig skade
1. Skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, se eller vandløb.
2. Skade, der kun består af ridser, skrammer, tilsmudsning, dryp fra malerpensler og -bøtter samt spild og stænk af væsker og fødevarer, selvom skaden er opstået pludseligt.
3. Skade forvoldt af dyr
4. Skade som følge af frostsprængning.
5. Sætningsskade.
6. Skade som følge af bygge- og reparationsarbejde.
7. Årsagen til skaden, hvis det skyldes fejlmontering eller fejlkonstruktion. Dog dækkes følgeskaden.

…

Forsikringen omfatter:
Forsikringen dækker den direkte skade sket i forsikringstiden ved

9. Skjulte rør og kabler*
Utætheder i rørinstallationer og i slanger bag indbyggede hårde hvidevarer samt funktionsfejl i elkabler til rumopvarmning.

Udgifter til fejlfinding, der er godkendt af Danske Forsikring.

Det er en betingelse, at skaden er konstateret og anmeldt i forsikringstiden, og at forsikringstager* har vedligeholdelsespligten for rørene eller kablerne.

B Forsikringen omfatter ikke:

1. Bygningsdele eller installationer, der er af erhvervsmæssig art, medmindre det fremgår af policen.
2. Dækning for driftstab eller andet indirekte tab*.
3. Skade, der er dækket af garanti eller reklamationsret.
4. Lysstofrør og el-pærer.
5. Mikrobølgeovne, miniovne og lignende mindre hvidevarer, der ikke er indbygget,
6. Over- og tildækning til svømmebassin, spa- og boblebade.
7. Vindmøller.

Forsikringen dækker ikke

9. Skjulte rør og kabler*

1. Skade på - og rør i - olie-, jordvarme-, gasfyrsunits og jordvarmevekslere
2. Skade på og rør i -andre kedler, tanke og beholdere.
3. Råd*- og svampeskade*, medmindre det fremgår af policen, at forsikringen omfatter disse dækninger.
4. Tab af vand, olie og gas, medmindre det fremgår af policen, at forsikringen omfatter Udgifter til det vandskade'.
5. Udgifter til rottebekæmpelse.
6. Skade som følge af frostsprængning"

Nævnet udtaler:

Klageren har anført, at der i det forsikrede hus er opstået sætningsrevner som følge af dækningsberettigende vandskader i kælderen. Hun har anført, at sætningsrevnerne stammer fra en vandskade i 2007, som er dækket af hendes tidligere forsikringsselskab, samt vandskaden fra 2013, som er dækket af selskabet. Hun har anført, at selskabet skal dække omkostningerne til udbedring af revnerne.

Klageren har i mail af 13/12 2013 gjort selskabet opmærksom på, at der er alvorlig skade på huset i form af revner flere steder på forsiden og kældertrappe. Hertil er det anført, at huset er sunket.

Det fremgår af sagen, at klageren til sit tidligere selskab anmeldte en vandskade i kælderen, og af en besigtigelsesrapport af 18/1 2007 fremgår det blandt andet, at der var fundet et lækageramt vandrør i gulvet. Det fremgår videre af sagen, at årsagen til vandskaden i 2013 var et forkert monteret afløbsrør til håndvasken. Dette arbejde var foretaget i forbindelse med udbedringen af vandskaden i 2007.

Klageren har anført, at sætningerne i hendes ejendom skyldes underminering som følge af, at vand har løbet ud fra den utætte samling. Hun har indhentet en geoteknisk undersøgelse af 28/10 2016, hvoraf det blandt andet fremgår, at "De observerede skader i forbindelse med rørbruddet vurderes hovedsageligt at skyldes en udløsning af latente spændinger i jordens kornstruktur, hidrørende fra omlejring. Det vurderes således, at rørbruddet (lækagen) har accelereret en sætningsudvikling, idet tilløbende vand har forårsaget materialetransport af den omkringliggende jord".

Videre fremgår det af rapporten, at "Vi skønner, at de registrerede revner i murværket foran den udvendige trappeopgang skyldes at trappeopgangen er forbundet til murværket og derved til hele huset. Al bevægelse fra trappeopgangen som enten kan skyldes vinden eller af sætninger vil derfor være medvirkende til revnerne i murværket".

Selskabet har anført, at der ikke er årsagssammenhæng mellem de omtvistede sætningsrevner og den rørskade, som klageren har anmeldt til selskabet den 12/8 2013, og som selskabet har anerkendt som dækningsberettigende. Selskabet har anført, at skaderne på ejendommen må henføres til vandskaden, der blev dækket af det tidligere selskab, hvorfor der er tale om et forhold, der ligger forud for selskabets overtagelse af forsikringen den 1/3 2007. Selskabet har også anført, at klagerens eventuelle krav i øvrigt er forældet.

Det følger af forsikringsaftalelovens § 29, stk. 1, jf. forældelseslovens § 2 og § 3, at forældelsesfristen for klagerens forsikringskrav er 3 år. Fristen regnes fra det tidligste tidspunkt, hvor klageren kunne fremsætte sit krav.

Nævnet finder, at klagesagen i relation til forældelse angår de samme sætningsrevner, som klageren skrev om til selskabet i mail af 13/12 2013, og som selskabet afviste ved brev af 14/1 2014. Det forhold, at sætningsrevnerne eventuelt har udviklet sig siden 2013 fører efter nævnets opfattelse ikke til, at forældelsesfristen først skal løbe fra et senere tidspunkt. Forældelse af klagerens eventuelle krav er herefter som udgangspunkt indtrådt den 13/12 2016.

15. 90946

Det følger af forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, at en anmeldt skade dog tidligst kan forældes 1 år efter, at selskabet har afvist dækning. Selskabet har afvist at yde dækning for de anmeldte revnedannelser ved brev af 14/1 2014. 1-års fristen i forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, der skal regnes fra tidspunktet for selskabets afvisning, forlænger derfor ikke forældelsesfristen for klagerens krav i denne sag i forhold til 3-årsfristen.

Af forældelseslovens § 21, stk. 5, fremgår, at såfremt der inden forældelsesfristens udløb er indledt forhandlinger om fordringen mellem skylder og fordringshaver, indtræder forældelse tidligst 1 år efter det tidspunkt, hvor forhandlingerne må anses for afsluttet. Nævnet finder, at der ikke har været indledt forhandlinger, der har været egnede til at suspendere forældelsesfristen. Nævnet blandt andet lagt vægt på, at selskabets forligstilbud af 2/7 2014 blev givet med en besked om, at der fortsat var uenighed om hovedparten af forholdende. Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren afviste selskabets tilbud ved mail af 12/7 2014.

Nævnet finder herefter, at klagerens eventuelle krav på erstatning er forældet forud for, at nævnet modtog klageren den 6/6 2017.

Nævnet kan allerede af denne grund ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand